

Vammalan lukion shakkilinjan suunnitelma

Shakkilinja on osa Vammalan lukion lentopallo- ja urheilulinjaa. Shakkilinjalla opiskelijalla on mahdollista suorittaa yhteensä 20 opintopistettä *urheiluvalmennuksen, shakki* opintoja.

- Opinnot koostuvat 20 urheiluvalmennuksen opintopisteestä.
- Kaikille yhteisiä jatkuvan valmennuksen opintoja suoritetaan yhteensä 14 opintopistettä.
- Opiskelija voi valita 6 opintopistettä vapaasti valittavista opinnoista, joita on tarjolla yhteensä 12 opintopistettä.
- Shakkilinjan opinnoista 3 opintopistettä vapaasti valittavista opinnoista on avoimia kaikille lukiolaisille.

Jatkuvan valmennuksen opinnot 14 op

Jatkuvan valmennuksen opinnot ovat yhteisiä kaikille shakkilinjan opiskelijoille. Osallistumalla valmennukseen kolmena lukuvuonna opiskelija voi saada yhteensä 14 opintopistettä.

Kuvaus

Opintojen aikana shakin opetusta viedään eteenpäin jatkumona, jossa opetuksen aihe vaihtelee opetuskerroittain. Opetuksessa pidetään yllä asemallisen ajattelun teemaa sekä lajissa kehittymisen ja kilpailun psykologiaa. Opinnot järjestetään kahden tunnin mittaisina tapaamisina, pääsääntöisesti kahtena aamuna viikossa.

Tavoitteet

Jatkuvan valmennuksen opintojen tavoitteena on oppia kehittymään shakinpelaajana, niin että opintojen jälkeen opiskelijalla on valmiudet shakissa kehittymisen jatkamiseen niin pitkälle kuin opiskelija itse haluaa.

Keskeiset sisällöt

- Asemallinen ajattelu ja aseman arviointi
- Shakkistrategiat ja -taktikat
- Opetuskerroittain vaihtuva opetuksen aihe
- Kehittymisen ja kilpailun psykologia

Arviointi

Opinnot arvioidaan suoritusmerkinnällä (suoritettu/hylätty). Suoritusmerkinnän saaminen edellyttää aktiivista osallistumista opintojaksoille.

Vapaasti valittavat opinnot 12 op

Shakin perustiedot, 2 op

Kuvaus

Tämän opintojakson käyvät uudet shakkilinjalla aloittavat opiskelijat. Opintojakso on avoin myös kaikille lukiolaisille, jotka osaavat shakin siirrot ja hieman pelata. Shakkilinjalla aloittavan opiskelijan, jonka pelivahvuus on 1750 selopistettä tai enemmän, ei tarvitse käydä tätä opintojaksoa vaan hän voi halutessaan aloittaa suoraan jatkuvan valmennuksen opinnoissa.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on oppia shakin tärkeimmät perusteet ja periaatteet, jotka tarvitaan pohjatiedoiksi jatko-opetukseen. Tavoitteena on myös, että jokainen opintojakson suorittanut oppii käyttämään sujuvasti nettishakki-pelisivustoja ja pelaamaan niillä.

Keskeiset sisällöt:

- Shakkipelin säännöt
- Avauksen periaatteet

- Taktiikka
- Asemallisen ajattelun perusteet (sis. keskipeli)
- Loppupelin perusteet

Turnausshakki, 1 op

Opintojaksolla perehdytään turnausten tuntemukseen. Opintojaksolla opitaan kaikki käytännön tiedot ja taidot, jotka pelaaja tarvitsee pelataksaan oikeassa lähishakkiturnauksessa. Opintojaksolla myös pelataan harjoitusturnausta. Opintojakso on avoin kaikille lukiolaisille, jotka osaavat shakin siirrot ja hieman pelata.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on oppia käytännön tiedot ja taidot, jotka pelaaja tarvitsee osallistuakseen oikeaan shakkiturnaukseen. Opintojaksolla opitaan lisäksi erilaisia turnauskäytäntöjä, pitämään pelipöytäkirjaa ja käyttämään shakkikelloja sujuvasti.

Keskeiset sisällöt

- Suomen Shakkiliiton turnauksiin osallistumisen edellytykset
- Kansainvälisiin turnauksiin osallistumisen edellytykset
- Turnausten sääntöjä
- Pelipöytäkirjan pitäminen
- Shakkikellon käyttö

Shakin toimitsija- ja tuomariehdokaskoulutus, 2 op

Kuvaus

Opintojaksolla opiskelija oppii shakkitoimitsijan, kilpailun johtajan ja shakkituomarin tehtäviin kuuluvia asioita. Shakkiliiton shakkitoimitsija ja -tuomariehdokaskurssien hyväksytyä suorittamista koskevat vaatimukset käydään läpi. Opintojaksolla harjoitellaan shakkitoimitsijan ja shakkituomarin tehtäviä kokeneemman toimitsijan ohjauksessa.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii ja omaksuu shakkiturnauksen järjestämiseen liittyviä sääntöjä, osaa järjestää shakkiturnauksen yhteistyössä muiden toimihenkilöiden kanssa, suorittaa hyväksytysti Shakkiliiton toimitsija- ja tuomariehdokaskurssit, saavuttaa kyvyn toimia shakkitoimitsijana ja saa valmiuksia shakkituomariksi kehittymiseen.

Keskeiset sisällöt

Shakkisäännöt tulkintoihin

- Shakkiturnauksen järjestäminen
- Digitaalisten shakkikellojen käyttö
- Eettiset periaatteet toimitsijatehtävissä
- Vahvuuslukujärjestelmä
- Peliparien määrittämisen perusteet

Pikashakki, 1 op

Kuvaus

Opintojaksolla opetellaan pikashakin erityispiirteitä ja pelataan pikashakkia.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on tuoda esille pikashakin eroja pitkään peliin nähden ja luoda pelaajalle realistinen kuva pikashakista osana shakissa kehittymistä. Opintojaksolla käydään läpi myös pikashakkia kilpailun kontekstissa.

Keskeiset sisällöt

- Pikashakin pelaamisen ajatusprosessi
- Ajan käyttö
- Aikapulassa pelaaminen

Shakkikerhon ohjaus, 1 tai 2 op

Kuvaus

Shakkikerhojen ohjaajat vetävät koulujen iltapäiväkerhoja tai shakkiseurojen omia kerhoja lapsille ja nuorille. Opintojaksolla käydään läpi, mitä kaikkea pitää ottaa huomioon kerhotoiminnassa sekä opetetaan kerhotuntien sisältöjen suunnittelua. Opintojaksolla ohjataan myös löytämään mahdollisia kerhojen järjestämispaikkoja.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteina on, että opiskelija, omaksuu valmiudet ohjata lasten ja nuorten kerhoja, osaa tunnistaa omat vastuut ja velvollisuudet kerhonohtajana, osaa suunnitella kerhokerran ja – kauden ja osaa toimia vastuullisesti kerhonohtajana.

Keskeiset sisällöt

- Shakkiohjaajakoulutusta
- Shakkikerhon järjestämisessä huomioitavat asiat
- Säännöt, vastuut ja velvollisuudet
- Sidosryhmät
- Shakkikerhon vetäminen ja raportointi

Shakin peli-, leiri tai tapahtumamatka, 1 tai 2 op

Kuvaus

Opiskelija osallistuu itse valitsemaansa shakkitapahtumaan opintojakson sisällön mukaisesti. Opiskelija suunnittelee matkan. Opintojakso antaa valmiuksia joukkueenjohtajana toimimiseen.

Tavoitteet

Opiskelija osaa suunnitella itsenäisesti shakkiturnaus/ -leiri tai -tapahtumamatkalle lähdön sekä osaa arvioida matkalla opittuja asioita.

Keskeiset sisällöt:

- Shakkiturnaus/-leiri tai –tapahtumamatkan suunnittelu
- Shakkiturnaukseen/-leirille tai –tapahtumaan osallistuminen
- Pelien analysointi ja raportointi
- Leiri-/ tapahtumaraportointi
- Tutustuminen kotimaisiin tai kansainvälisiin shakkitapahtumiin

Shakkimaailman ajankohtaiset asiat, 1 tai 2 op

Kuvaus

Shakin maailma elää ja muuttuu. Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia asioita shakkielämästä.

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on lisätä ymmärrystä siitä, että shakki on pitkstä historiastaan huolimatta yhä muutoksen tilassa ja pelaajat ovat osa muutosta.

Keskeiset sisällöt

Opintojaksolla tarkastellaan shakin ajankohtaisia ilmiöitä shakkilaudalla ja sen ulkopuolella.